

Hoofdpunten beleidsplan KOOS Utrecht

Een woord vooraf

Raker dan het gedicht van Ingmar Heytze is de opgave van KOOS Utrecht niet te omschrijven. Als stadsdichter van Utrecht schreef hij dit toen de verantwoordelijkheid voor de zorg voor jeugd in 2015 naar de gemeente werd overgedragen.

Kinderen die veilig en gezond opgroeien, zodat zij de kans krijgen om hun talenten optimaal te ontwikkelen, dat is de visie van KOOS. Sinds onze start op 1-1-2020 zetten wij stevig in om deze ambitie te realiseren vanuit onze specialistische aanvullende verantwoordelijkheid. De leidende principes van Utrecht stad vormen onze basis in werken. Iedere dag weer proberen we met onze samenwerkingspartners verschil te maken. Dichtbij, in de wijk, zodat kinderen, jongeren en gezinnen passende hulp krijgen. Het streven naar eenvoud, doen wat nodig is en leefwereld centraal vormen de kern van ons handelen. Carlijn Mol, onze jeugdkwartiermaker en ervaringsdeskundige kon het niet beter verwoorden: *“Focus op ‘jij mag er zijn’ dan lonkt er weer perspectief.”* Dit geldt voor iedereen, maar is helaas nog niet zomaar een vanzelfsprekendheid. Wij geloven erin dat het kan, dat het lukt om tijdig, betere zorg voor kinderen, jongeren en hun gezinnen te organiseren, dat is onze drijfveer. Dit vraagt om goed samenspel met gezinnen, hun netwerk en waar nodig partners in de wijk, waaronder KOOS. Ook in 2021 gaan we hier vol overtuiging mee door, vanuit de wetenschap dat transformeren taai is, zeker in een context waarin we ontwikkelen terwijl de spreekwoordelijke keuken open is. Maar kijkend naar de woorden van Ingmar, is dát precies onze opdracht aan kinderen, jongeren en hun gezinnen in Utrecht.

De warmste armen

*Misschien ben ik een scheve stoel.
Ik heb mezelf niet in elkaar gezet.
Ik hobbel. Iets in mij past niet zo
goed. Er is lang aan me gewerkt.*

*Jullie kloppen, schroeven, vijlen
en vergaderen in een rare taal.
Ik vraag: praat minder met elkaar
en meer met mij, wacht niet af*

*tot het te laat is voor verzorg,
maak het niet moeilijker dan het
was. Wat ik nodig heb is een dorp,*

*het onderdeel van mij dat ooit
vergeten werd. De warmste armen
zijn het meest dichtbij.*

Ingmar Heytze

Doelstelling en werkzaamheden

De missie van KOOS

“Ieder kind heeft recht op veilig en gezond opgroeien. Wij willen hieraan bijdragen. Een betekenisvol leven voor iedereen, maar speciaal voor alle jonge inwoners van Utrecht. Met hart voor de stad verbinden wij ons, samen met de partners in de wijk, aan hun toekomst.”

Visie

Dit doen wij vanuit onze rol vanuit specialistische jeugdhulp in samenwerking met onze partners in de wijk en in aangrenzende domeinen. Bij KOOS is multidisciplinair samenwerken vanuit een brede blik op alle leefgebieden van het kind en gezin de basis van alles wat we doen. Van de manier waarop we samen kijken naar een vraag tot de manier waarop we de hulp organiseren: in het netwerk met een gezamenlijke, lokale aanpak. Alleen op deze manier kunnen we de specialistische jeugdhulp goed organiseren.

We maken verbinding met alle belangrijke anderen in het leven van het kind, de jongvolwassene en het gezin. Daarbij maken we gebruik van hun eigen ervaring, van wetenschappelijk onderzoek en

innovatieve oplossingen. KOOS snapt dat iedere wijk en buurt zijn eigen kansen en uitdagingen kent. Onze aanpak sluit daarop aan.

Ambities van KOOS

Wij zijn ambitieus. Dat betekent dat we ons de komende jaren hard willen maken voor het realiseren van een aantal ambities. Onze ambities vertalen zich naar een aantal zero's; zoals bijvoorbeeld zero suicide, zero stigma, zero residentieel en zero schooluitval. We kunnen deze ambities natuurlijk nooit alleen realiseren. Dit willen we doen samen met jou en de partners in de stad, zodat iedereen zo gewoon en thuis mogelijk kan opgroeien.

Werkzaamheden

De wijk is onze basis. KOOS sluit aan bij wat er al is en kijkt wat er nodig is om het thema of vraagstuk sterker te maken. We hebben met onze partners aandacht voor het vergroten van de bandbreedte van het 'normaal' waardoor gedrag of probleem minder snel als afwijkend wordt gezien. We werken hierin o.a. samen met JGZ, buurtteam, huisarts, informele zorg, SAVE en school, zodat we bouwen aan een veerkrachtig gezin(systeem) rond kinderen en jongeren. In het wijkgericht werken leren we van deze partners en wisselen we kennis en ervaringen uit op verschillende niveaus. Doen wat nodig is, is ook doen waar het nodig is. Waarbij onze focus is die van specialistische aanvullend.

Bij KOOS kun je terecht voor allerlei soorten specialistische jeugdhulp. Dat doen we op maat, zodat de hulp zo goed mogelijk past bij wat jij en je gezin nodig hebben. We beginnen niet opnieuw, maar sluit aan bij wat al gedaan is. We werken samen met mensen die al betrokken zijn, zoals het buurtteam, school of de (huis)arts. KOOS komt in beeld wanneer er sprake is van bijvoorbeeld ernstige gedragsproblemen, depressieve gevoelens, een intensieve hulpvraag bij (licht)verstandelijke beperking, angst en/of trauma. Ook kun je bij ons terecht als jouw gezin lastige opvoedkundige vragen heeft of als er sprake is van een moeilijke scheiding. KOOS biedt ook hulp in de vorm van pleegzorg, gezinshuizen, specialistische kinderdagcentra en andere woon- of logeervormen.

Doelgroep

KOOS is er speciaal voor alle gezinnen met kinderen tot en met 18 jaar in de wijken Vleuten, De Meern, Leidsche Rijn, West en Zuidwest van de gemeente Utrecht. Je kunt je alleen bij KOOS aanmelden als je een verwijzing hebt van bijvoorbeeld de huisarts, het buurtteam, SAVE, jeugdgezondheidszorgarts of medisch specialist. Heb je vragen over opvoeden en opgroeien? Dan kan je terecht bij je huisarts, het buurtteam bij jou in de buurt, een jeugdarts of een andere medisch specialist. Vaak kan het buurtteam of de (huis)arts helpen. Het is ook mogelijk dat zij KOOS vragen om aan te schuiven bij een gesprek. Samen beslissen we dan wat de beste vervolgstappen zijn. als hulp van KOOS nodig is, krijg je een verwijzing.

Hoe werkt KOOS

Elk gezin heeft sterke punten, ook dat van jou. KOOS richt zich op de kracht die jullie als gezin hebben. We werken volgens de principes van Positieve Gezondheid. Dat betekent dat we willen weten wat goed gaat, we kijken naar jullie vragen of zorgen en wat jullie talenten zijn. Van daaruit helpen we verder.

KOOS werkt vanuit een BASEcamp bij jou in de buurt. Elke wijk heeft een eigen BASEcamp met professionals met verschillende achtergronden. In elk team zijn ook ervaringsdeskundigen aanwezig. Zij denken mee over hoe wij jou en je gezin het beste helpen. Ervaringsdeskundigen helpen ook in gesprekken met jou en je gezin.

KOOS wil dat jij en je gezin gelijk de juiste ondersteuning krijgen. We werken met professionals met verschillende specialismen in één team. We kiezen samen zorgvuldig voor een professional die bij jou

en je gezin past. We weten namelijk dat jeugdhulp beter werkt als er een klik is. Jij krijgt een professional bij wie jij je prettig voelt en die past bij jouw hulpvraag.

Belangrijkste speerpunten komende jaren

Onze belangrijkste speerpunten van de komende jaren hangen samen met onze ambitie, de zero's, en de Utrechtse leidende principes. We werken hier ook dit jaar weer naar toe door middel van onder andere de volgende acties:

Transformeren in de wijk:

- KOOS bestaat 1 jaar: een goed moment om onze werkprocessen te evalueren en te herijken. De geleerde lessen borgen we in een nieuw werkproces dat we in 2021 implementeren met al onze teams.
- Met een subsidie van ZonMW gaat KOOS in 2021 en 2022 een actieonderzoek doen naar het tweebenig werken vanuit de leidende principes. De resultaten gebruiken we meteen om ons als organisatie verder te ontwikkelen. Daarnaast publiceren we deze ook zodat deze kennis breed gedeeld wordt.
- KOOS werkt vanaf het allereerste moment met ervaringsdeskundigen. Samen met deze collega's verdiepen we in 2021 verder op hun rol binnen KOOS.
- Op specifieke thema's binnen onze hulpverlening ontwikkelen we expertiseteams binnen KOOS, die verder doorontwikkelen op deze gebieden samen met partners. Te denken valt aan het jonge kind (0-6) en forensische zorg.
- In Utrecht wordt gebruik gemaakt van het instrument Ervaringswijzer, waarmee cliëntervaring wordt gemeten en gemonitord. Begin 2021 gaan we het gebruik hiervan breed uitrollen over de teams van KOOS.

Doorontwikkelen van KOOS als organisatie

In het eerste jaar van KOOS lag de focus op het opbouwen en inrichten van alle randvoorwaarden om buurtgerichte specialistische jeugdhulp te kunnen bieden. In 2021 zetten we ook op het gebied van organisatieontwikkeling vervolgstappen.

- We geloven in de waarde van data, om van te leren, als basis om gesprekken aan te gaan met gezinnen en partners, en om met elkaar verder te ontwikkelen. Daarom zetten we komend jaar in op de doorontwikkeling van de BI-tool en het ontsluiten van informatie. Leidende principe hierbij is dat eenvoud leidend is: we meten alleen wat we echt willen weten en zorgen voor zo min mogelijk administratieve lasten.
- Corona en de bijbehorende maatregelen hebben in 2020 een versnelling gegeven op het gebied van eHealth. KOOS is een samenwerking aangegaan met een platform dat vanuit de visie van positieve gezondheid eHealth modules biedt. In 2021 willen we deze modules integreren in onze werkprocessen en ontwikkelen naar blended care in alle trajecten waar passend.
- De wijken waar KOOS actief zijn, veranderen. Dat betekent dat de zorgvraag ook verandert. Het volgen en monitoren hiervan is een vast onderdeel van onze organisatiecyclus, zodat de expertise per team passend is en blijft bij de wijk.
- Samen met een ervaringsdeskundige zijn we begonnen met de oprichting van het jongerenpanel. De eerste stap die gezet is, is het werven van jongeren voor het panel. Daarvoor gebruiken we onze bestaande jongeren-netwerken en zoeken we ook onder cliënten bij KOOS. Begin 2021 moet het jongerenpanel definitief gestalte krijgen en zullen ze betrokken en geraadpleegd worden bij diverse thema's binnen KOOS.

Onderwijs en zorg

Met het onderwijs en het buurtteam blijven we op zoek gaan naar hoe onderwijs en jeugdhulp elkaar het beste kunnen versterken en op welke manier we kunnen samen werken zodat we schooluitval

uiteindelijk kunnen voorkomen. Onderwijszorg valt binnen de opgave Gelijke Kansen en wordt vormgegeven in een doorlopende lijn binnen de kernpartneraanpak (KPA) Voorschoolse Educatie (VE), Primair onderwijs en Voortgezet Onderwijs.

Wel Thuis

Zero residentieel: we streven er naar dat alle kinderen en jongeren zo thuis mogelijk, in een gezinssituatie kunnen opgroeien. Dit doen we onder andere door nieuwe ambulante mogelijkheden te verkennen zodat jongeren toch thuis kunnen wonen, en bijvoorbeeld met veel aandacht voor de inzet van pleegzorg, ook deeltijd en via kindgericht werven.

- Begin 2021 worden verschillende expertises op het gebied van pleegzorg onderdeel van de teams in de wijk. Hiermee borgen we dat deze expertises ook dichtbij aanwezig zijn, dat deze expertise in alle vragen waar passend ingezet kan worden en dat de lijnen met andere expertises kort zijn.
- Hoe kunnen we uithuisplaatsingen voorkomen? Wanneer is helpend voor een gezin om pleegzorg of een steungezin in te zetten? Dit soort vraagstukken staan centraal in de expertisegroep binnen KOOS op het gebied van Wel Thuis. Leren van de praktijk is een belangrijk onderdeel van deze expertisegroep. Samen met partners, zoals SAVE en het buurtteam, zetten we in op het leren van procesevaluaties, zodat we elkaar kunnen leren hoe we onze samenwerking kunnen verbeteren.
- Er bestaan mooie initiatieven in Utrecht voor jongeren die uitstromen uit verblijf, zoals Goeie Buur en Kamers met Aandacht. Als KOOS zijn we blij met deze initiatieven, en sluiten we vanuit onze rol als aanvullende zorg graag hierop aan om deze uitstroom nog steviger te realiseren. Begin 2021 kijken we samen met Spoor030, het Buurteam en deze initiatieven wat we vanuit onze eigen rol hierin kunnen bijdragen om deze vorm van uitstroom voor deze jongeren ook zoveel mogelijk te laten slagen.

Verwerving van inkomsten

KOOS heeft één opdrachtgever; de gemeente Utrecht. In ons contract met de gemeente Utrecht staat dat wij verantwoordelijk zijn voor alle Aanvullende Zorg voor Jeugd in de wijken Vleuten, De Meern, Leidsche Rijn, West en Zuidwest. Dat doen wij niet alleen. We hebben een aantal vrijevestigde praktijken gecontracteerd die samen met ons de Aanvullende Zorg voor Jeugd wijkgericht invullen. Deze praktijken vind je op onze website. KOOS ontvangt een vast budget per jaar van de gemeente om deze opdracht uit te voeren. Hiernaast maken we opgavegericht gebruik van subsidies om onze hulp en expertise verder te ontwikkelen en stappen te zetten om onze ambities voor de jonge inwoners van Utrecht waar te maken.

Beheer en besteding vermogen

Alle ontvangen inkomsten worden besteed aan het uitvoeren van Aanvullende Zorg voor Jeugd. In principe gebeurt dit binnen hetzelfde boekjaar en wordt daarmee geen vermogen opgebouwd door KOOS. Indien de inkomsten in een jaar toch hoger zijn dan de uitgaven, zal het overgebleven bedrag in het daaropvolgende jaar ingezet worden voor het uitvoeren en doorontwikkelen van de zorg.

KOOS voert een administratie waaruit blijkt welke kosten er gemaakt zijn voor het uitvoeren van de zorg. Na afloop van het boekjaar (dat loopt van 1 januari tot en met 31 december) worden de boeken afgesloten. KOOS maakt een jaarrekening op (inclusief WNT-gegevens). De jaarrekening en bijbehorende accountantsverklaring worden aangeleverd en gepubliceerd volgens de richtlijnen van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (jaarverantwoording Jeugdhulpaanbieders). KOOS is per 1-1-2020 gestart met de uitvoering van zorg. De eerste jaarrekening zal over het jaar 2020 opgemaakt worden.